ANY I - N.º 33 **15 cèntims** 10 DESEMBRE 1921

CATALVNYA SOCIAL

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: BAIX ST. PERE, 1, 3 i 5, BARCELONA APARTAT 273 TELEF. 1114

Sobre els retirs

La concessió que ja sembla efectiva, a la Federació Textil de Catalunya, del dret de constituir una caixa col-laboradora del Retir Obrer, és una nova que convé senyalar amb tinta falaguera. La federació dels patrons filadors i teixidors, administrant, legalment regulada, els cabals del retir dels obrers textils, és a dir, assegurant ella mateixa els seus propis treballadors, realitza una veritable funció gremial.

No n'hi ha prou, però, de la funció *de gremi: cal l'*esperit *gremial. Això és: la voluntat dels amos inclinada* amb constancia, *al progrés* incessant *del benestar dels treballadors del seu ofici.*

L'esperit de gremi *no es podrà tenir si abans no's posseeix l'esperit* de casa. *La voluntat de l'amo inclinada al progrés incessant del benestar dels treballadors de casa seva.*

Totjustament, una altre nota fa de bon escriure, relacionada amb el mateix assumpte. Sabem que una fàbrica, de les més importants del Pla de Barcelona, oi més de cumplir la Llei de Retir Obrer Obligatori, ha jubilat els treballadors vells i invàlits, passant-los setmanada decorosa, força més grossa que les tristes sis pessetes que la Llei garantitza.

Nosaltres hi creiem, en aquesta pluja menuda dels actes espontànis, que reguen fertilment el terreny social. Aquestes gotes son les que lleven fruit; no la seca eixutor del liberalisme ni les allaus que tot s'ho emporten, tot ho engoleixen, i tot ho ensorren.

Aquesta pluja menuda és grata a l'amor gremial i casolà, grata a l'esperit cristià. «El Cristianisme—deia En Balmes (1),*—tant vast i profonde en son esguard com prudent en sa conducta, mai ha promés a la generalitat dels homes camins radicals en llur sort material; aquesta mena de beneficis els dispensa lentament, sense soroll, sense que s'en adonguin tant sols els mateixos que ho reben».*

(1) La Civilización. T. I. P. 211.

EL QUE PASSA

ESPANYA ENDINS

El sorollós fracàs de la famosa proposició dels lliberals—obra de l'Alba burlada per En Romanones,—que apuntant-se de mort al Ministeri, no els ha escarmentat. Ara maquinen, més que mai, provocà una crisi ministerial que bé padria ser del règim si En Maura, fastiguejat de tantes miseries, es retirés de la política, com alguns suposen.

La circumstancia d'anar el Rei de caça amb En Romanones, cosa que diuen portà malastrugancia a l'ordre politic, dona peu a cabales i auguris poc agradables. Moltíssim ajuda a aquest malestar de la politica la campanya imprudent, veritablement inqualificable, d'alguns generals de primera fila, acusant des del Senat als poders irresponsables de gravíssimes extralimitacions que encara que fossin reals—i s'ha averiguat que no,—cap general té dret i menys els al·ludits, a blasmar públicament, atiant així la fera demagògica contra la suprema encarnació de l'Estat i de la llei.

En Lerroux, qui per tants anys fou l'amo d'aquesta fera i la feu servir varies vegades contra els elements fonamentals de l'ordre social, ha donat ara en el llarguíssim i eixorc debat del Marroc la nota més sensata i patriòtica de les oposicions, aplaudit pel mateix Maura i els seus amics.

Nota que no sapigué donar abans el general Primo de Rivera (que, essent Capità general de Madrid, s'atreví proposar l'abandó del Marroc; imprudencia temeraria que el Govern castigà, al moment, dimitint-lo; ni tampoc els generals Alfau i Luque després de la exemplar lliçó d'En Lerroux.

La tristíssima sort dels captius espanyols que rauen a mans d'Abd-el-Krim—pels alliberamets dels quals treballa amb tant daler el Govern,—ha donat peu a una campanya politica molt tendenciosa. Tal volta algún noble escrúpol d'En Maura,—que per cert va fer a propòsit de aquest conflicte un discurs admirable aplaudit per tot el Senat,—no encaixa bé dins la brutal realitat dels fets i la intenssitat del sentiment que provoquen i obliguen a redimir les víctimes, o tota costa; mes quí pot negar a En Maura i al Govern, com a tota persona moralment solvent, el desig més viu, en el compliment del deure, per a redimir a aqueixos desgraciats germans de nostra carn, i sang de nostra sang?

ESPANYA ENFORA

Per fi, mercés a Déu siguin dades, Irlanda ja és lliure, després de set segles d'esclavatge i lluites homèriques. El dia cinc quedaren convingudes les bases de l'«Estatut de l'Estat lliure d'Irlanda». No resta del tot deslligada d'Anglaterra, que hi ha nexes vitals que fan la total lliberació poc menys que impossible entre dos pobles naturalment units, més resta Irlanda tan lliure com els Dominions, com el Canadà, com Australia.

El punt negre, l'Ulster, queda pendent de negociacions, a fi de veure si voldrà formar part d'Irlanda, o accepta les proposicions angleses d'un any darrera.

Briand tornà amargat de Washington. Encara que cobrint-ho de bones paraules, es veu que allí l'ambient no és propici a França. Hi ha fet un paper no sols secundari, sinó trist. Els tres grans ballenats del món: Estats Units, Anglaterra i Japó s'han partit bonament tot el repartible de l'immensa Xina, començant per reduir-la geogràficament i senyalar-se com a «zones d'influencia», cada u dels tres, regions vastíssimes. Respecte a la limitació d'armaments, sembla que regirà la proporció coneguda, si bé en ço que pertoca als submarins resten en peu les salvetats a la seva prohibició que oposen França i altres potencies marítimes de segon i tercer ordre, per a les quals els submarins son avui dia la garantia més eficaç de les seves costes ii els seus ports.

França no vol tampoc prescindir dels exèrcits territorials, ni dels drets que pervenen del Tractat de Versalles; les quals coses expliquen el furor francòfobo de la premsa anglesa i dels seus politics, que ara que tenen dominat quasi tot el món voldrien que tothom desarmés... menys la Gran Bretanya. Aquesta, s'és posada a tractar amb Alemanya, prescindint de totes les potencies de la Entente, per endegar els seus comuns negocis i refer, segons diu, l'economia mondial.

D'aquí naix la convicció general de que l'Entente està mortalment ferida.

França en aquests moments està quasi isolada per sa equivocada politica de la postguerra. Encara no ha sabut veure que els seus interessos i els de les nacions vençudes son solidaris, i cada dia més. El que si acaba de apendre, i molt dolorosament, és que els interessos d'Anglaterra i els seus son a tot arreu antagònics.—J.

La pau sindicalista

Pax, pax, et non erit pax

Oblidant que el dia 6 de Novembre havia estat mort assassinat l'obrer Eudalt Durán, de can Lligé, i el dia 15 agredit per quarta vegada En Miquel Villena, al Clot, un periòdic sindicalista, el dia 26, s'omplia la boca de les paraules que's pronunciaren als discursos de l'Assamblea de l'Exposició, i deia: veieu si en tenim de pau a Barcelona? si fins les forces vives de la Ciutat ho declaren!

Tres dies justos després de publicar-se aquesta glosa d'una pau merament retòrica (simple calma o descans dels pistolers, segons deiem al nostre article *La sang social* eixit en aquestes mateixes columnes el dia 15 d'Octubre), tres dies no mes, o sigui el dia 29, queia greument ferit a trets, a Sans, En Pere Salvat, President del Sindicat Lliure del Ram de l'Aigua. L'endemà, dia 30, En Vicents Aicart, del Sindicat Unic, era mort també a trets, al carrer de Villarroel. El dia següent, 1 de Decembre, també foren morts assassinats N'Eduart Calduc i En Jaume Mestres, fusters, i En Joaquim Molins, rejoler, tots tres, segons diuen, militants o exmilitants del Sindicat Unic. Oi mes quedà ferit En Joan Codorniu, del Sometent, que perseguia als agressors dels dos primers.

Sabem a darrera hora que en Salvat es mort. Deu hagi perdonat a ell i als altres. Deu il·lumini i faci penedir als agressors de tots.

Si el nostre setmanari fos com qualsevol altre de sa classe, diari o revista del que formen la premsa de Barcelona, després de consignats aquests fets i sos detalls, tancariem el solt i passariem a altre materia. Però encara que sigui, com cada vegada, una estridencia la nostra veu trencant el silenci i la fredor indiferenta, hem de fer seguir la menció de la expressió vehement dels nostres sentiments ofesos per maldat tanta.

Encara que ningú ens acompanyi en la protesta escrita, encara que ningún choregi la nostra indignació, consti aquí el vivissim dolor nostre per aquestes morts, per aquestes agressions iníqües, *per totes, sense distingir*. Ja sabèm que quan cau mort un «dels de la nostra banda» els que's consideren tocats a la vora tot es clamar al cel contra l'assasinat. Quan el qui cau es «dels altres» llavors fins es perillós esmentar-ho un neutral. Es tracta d'una simple «anècdota»!

S'està jugant amb la vida humana. Jugant, aquesta es la paraula. La vida d'un home es arribada entre nosaltres al grau ínfim de depreciació. La sang que raja pels carrers revela la negror dels cors i la tenebra de les conciencies. I gosen parlar de pau! Hipocresia o inconciencia es victorejar la pau, damunt de les runes fredes de la justícia, que han abolit entre tots.

* * *

I pensar que tanta sang de tant mala manera es vessada per culpa d'una ideologia que ja es caducada en el seu forn d'origen. Quina depressió, quin retrocès, quina caiguda, el sindicalisme francès! El recent llibre del sindicalista, o sindicatòfil, Maxime Leroy: *Les Techniques nouvelles du Syndicalisme* (1) es podrà pendrer com la partida de defunció de la doctrina. On es la gosadia soreliana, l'apologia de la violencia, el mite de la vaga general, la filosofia de l'acció directa, tot allò que estemordí el mon amb la empenta de la novetat? Leroy, autor que es de l'obra monumental, que caldrà consultar com la guia pràctica i sistemàtica de les aspiracions sindicalistes, el digest del «dret obrer»; em refereixo a «La coutume ouvrière» ja citat en aquestes planes i que moltes vegades citarèm encara, fa en «Les Techniques nouvelles», a Georges Sorel i al misticisme de la violència uns funerals de solemnitat. Escolteu, escolteu: «En el sistema de Mr. Sorel, la violència obrera veu com cauen tots els seus titols, des de l'instant que la guerra ordinaria, el seu model, ha perdut sos pretesos caracters jurídics i morals. Davant de l'observador no hi ha més que una violència folla i inhumana sota de diversos noms polítics: violència jacobina, violència del rei, violència dels Tribunals de l'Inquisició, violència blanca de 1815, violència de 1871 [La Commune de Paris]. Allà on el doctrinari francès [Sorel] ha volgut crear una violència original, exempta d'abominacions, es la vella violència que s'ha presentat a Moscovia amb son seguici de butxins, d'assassins, de delators i de jutges excepcionals» (Pàgina 70). El sorelisme, en resúm, es quelcom *d'avant-guerre*, es *démoné;* la doctrina de la violència es passada de moda. Quines son, doncs, les tècniques noves? La coordinació

(1) Garnier Frères. París, 1921.

d'esforsos, el constructivisme, simbolitzats als fets concrets de la creació del Consell Economic del Treball, organisme tècnic adjunt a la C. G. T., la constitució del sindicat de tècnics, la famosa U. S. T. I. C. A., i les tendencies a la *nacionalització* de les grans indústries; nacionalització terme autèntic burgès, que els sindicalistes s'esforcen debades en perfilar per a fer veure que es quelcom distint de l'*estatització*.

Mentrestant, Georges Sorel, abandona sa literatura obrerista y es submergeix de ple a la especulació filosòfica en son sentit mes purament cerebralista, mes deslligat d'aplicació social. Sa darrera obra, recemment arrivada, *De l'utilité du Pragmatisme*, es un entreteniment d'intelectual preocupat tant sols d'estètica, i després ja d'adherencies proletaries. Ben cert que mai cap alè de justícia, sino un mer delit estètic, mogué sa ploma, i ell mateix ja ho declara. El seu obrerisme es sobretot, d'epopeia, i s'hi complavia no com un militant, sino com un pintor de batalles.

I ara, llegiu amb mi, aquest article sencer del *Progrès Civique*, revista sindicatòfila, on col-laboren capdills de la C. G. T. Es del número del 6 d'Agost darrer:

«*Ja seria hora de que'l sindicalisme pensés en depurar-se si vol veure un dia triomfar sa causa.*—El sindicalistes retornen de Lille tal com hi havien anat. Ni els debats ni els escrutinis han aclarit res. Després com abans, els majoritaris queden en possessió d'un Govern precari, els majoritaris resten capassos d'una oposició paralitzadora. No s'ha aportat, ni d'una banda ni de l'altra, cap argument decissiu, i si la tendencia al poder s'ha revelat una vegada mes, incomparablement mes rica en homes i en idees, els seus adversaris han provat una vegada mes que eren mes enèrgics i mes pràctics.

»No hi ha mes que una victima, i es el sindicalisme francès, obligat a ajornar a un terme llunyà la execució de les magnífiques promeses que oferia en començar el 1920, llavors que nosaltres reconeixiem en ell una força jove i novella, capaç de guarir-nos de les ruines de la guerra.

»Però no es pas solsament per sa impotencia en unificar-se i en disciplinar-se que el sindicalisme es desacredita: l'espectacle que ha donat en començar aqueix Congrès ha causat massa joia als seus adversaris perquè no n'estiguem nosaltres profondament desconsolats. Hom ha vist els delegats elegits amb tota regla, oficialmente mandataris del poble obrer de França organitzat, escomètre-s amb el garrot i el revolver al puny i la mes grollera injúria a a boca. Hom ha vist aquest ridicul camp de batalla, sembrat de cadires rompudes, de capells reventats i de vidres fets a miques, igual que si hagués passat per allí una d'aquelles càrregues de policia, de les quals els revolucionaris, quan en son victimes, abominen amb tanta raó.

»La societat burgesa que aspiren a destruir pot dormir tranquila. Ha revelat que es incapàs de revelar-se contra sos adversaris, però aquests ja curen de reduir-se a sí mateixos a l'impotencia.

»Altrament, tenen aquestos conciencia de la culpa seva i cap orgull conserven de llur actitut. Després de la batalla de Lille es precipitaren sobre els operadors del cinematògraf que de dalt estant de les galeries havien filmat la escena, i els hi arrancaren les pelicules impresionades. «Bona l'hauriem feta, deia un d'ells, si els burgesos haguessin vist això al cine». De veure-ho, no ho veuran, però saben què ha passat.

»Qui en té la culpa, i com impedir que es repeteixi? Sembla que alguns delegats son elegits deplorablement. Sens dubte la gran majoria es composta de treballadors honrats, de sindicalistes conscients i abnegats.

»Però cada Congrés de la C. G. T. recull una dotzena d'individus tarats, de falsos obrers, de llicenciats de presó per delictes de dret comú, tal volta agents provocadors, tal volta policies.

»El sindicalisme no serà verament fort fins que s'haurà depurat a sí mateix. Coneix bé sos elements delators. Perquè vacil-la en desembrassar-s'en?»

Però no veu *Le Progrès Civique* que el desembrassar-se dels elements dubtosos, que el depurar-se a sí mateix, el treure els falsos obrers significa repetir les escenes dels garrots i dels revolvers i les injuries i l'arrebaçament de pelicules? Que si en treuen els *amateurs* de la violència no quedarà mes que l'intelectualisme mansoi i constructiu, o el corporatisme reformista que ell mateix titllarà de groc i conservador i al-liat de la burgesia?

Resumint: els mals apòstols decauen, però les males passions resten.

R. RUCABADO.

Per excés d'original ajornem per a el nombre pròxim la publicació de l'article *El punt de vista social en la campanya contra el joc a Suissa.*

RÈPLICA

Contestant les lletres obertes que m'adressà N'Angel Grau.

Diu el senyor Grau en la primera lletra: «la pau i la salut en el Senyor desitjo que us torni al cor per a que us llevi aquest mal humor, aquesta tristicia de víctima expiatoria de l'amo explotador. Que jo no soc culpable de dir-me que vui la sang dels pobres i que freno les vies de la revolució que ens menarà al precipici.»

Jo, estimat Grau, us haig de dir que, el que vos dieu que és un mal humor no és altra cosa que el desig de dir les coses clares.

Potser sí que tinc poca paciencia per ocultar que hi hagin homes que no vulguin que regni la pau al món i ataquin la part més desvalguda que és la classe treballadora.

Que fan els capdavanters del moviment revolucionari, sinó acollir-se amb l'explotació i amb l'home explotat?

Es veritat, amic Grau, que Jesucrist no fa cap diferencia entre rics i pobres, però digué estimeu-se els uns als altres. Aquest amor, en altres temps, feia feliços els pobles i els rics estimaven els pobres i els pobres als rics tal com Déu mana.

Em dieu que dec coneixer l'institució de l'hereuatge. Unicament us haig de dir que per mí és una cosa magnífica la dita institució. A mí no m'ha repugnat mai el saber que descendeixo de tal o qual casa. Sé amb certesa que soc descendent d'Adam i que tinc de treballar per a viure cristianament i que com a cristià res tinc d'ambicionar de ningú. Però, amic Grau: ¿és que un home cristià no es pot queixar de les injústicies dels homes? ¿Es que un bon catòlic no pot sentir en son pit la tortura de la injusticia? Diuen les Benaventurances: «Benaventurats els pacífics perque ells seran nomenats fills de Déu. Però és que això vol dir que no han d'ésser sinó pacifics els pobres? Si jo sento en mon cor, la pena de les injusticies, que tot arreu és veuen; no puc descobrir el meu pit i mostrar la llaga que em dona tortura? Jo crec, que si, que puc fer-ho, fent-ho sense esperit d'odi ni de rencunia. La rencunia, l'odi i l'orgull, és el que Déu no vol.

Passant a la segona lletra que em dirigiu i en la qual afirmeu que els amos cregueren de justicia, el reduir les parts dels aparcers per agmentar les d'ell, perque els preus del vi anaven pujant fins a uns preus exorbitants, us haig de preguntar ¿per quina raó als amos els havia de tocar mes bona part de vi quan anava car que quan anava a bon preu? ¿Per ventura a l'amo li costava mes quan anava car que quan anava a bon preu? ¿Es que si els aparcers venien el vi a 8 duros la carga els amos el venien a 4? Si no es així, perquè havien de retenir un guany mes gran? Es que no veiem sempre que quan els queviures i articles de primera necessitat sofreixen un augment, tot s'apuja? Doncs si quan va el vi car s'apujen els jornals ¿a qui pertoquen els beneficis? A l'amo? Jo crec que no, a qui corresponen es als aparcers, que tenen una perdua amb l'augment dels jornals, encara que s'ho faci ells mateixos. D'aquí, amic Grau, sembla que s'en vulgui despendre que als treballadors només se'ls hi ha de donar lo just per a viure, com si a la vida no hi hagués res mes que pa. ¿E així com s'estimaran els uns als altres? Si seguim aquests viaranys, no ens anem acostant a la revolució? Jo, compenetrat amb les doctrines socials dels Sants Pares Lleó XIII, Pius X i Benet XV, em sento obligat a posar-me a la vanguardia per a fer cara als enemics de la societat, que demanen que se'ls respecti els drets i desconeixen els deures. Jo no treballo per les reivindicacions dels aparcers, sinó pel triomf de la justicia i de la pau social.

També vui parlar una mica de ço que dieu d'haver-se congriat els conflictes al vol de la vinya americana. Això es veritat. Però jo insisteixo en el mateix: si els amos haguessin estimat els arrabacers no hi haurien hagut conflictes de cap mena, ja que els arrabacers s'havien conformat en cedir part del seu treball, conformant-se a modificar els pactes, com vos mateix reconeixeu. Això es feu de bon grat o per força (s'arribà a llançar families a la ruïna, amparat l'amo amb una llei que ell anomenava la llei del 50 anys). Si l'amo en veurer que a l'arrabacer se li havien mort les vinyes, li hagués dit: no t'espantis, treballa; si no pots viure als terç o al quart, aquí tens el quint. Digueume, hi hagué gaires amos que ho varen fer així?

Feu notar l'equivocació que han comés els que han convertit tots els camps en vinya espesa, o no més que en vinyaters. Jo en això us dono la raó. He dit moltes vegades que la terra que es bona pel conreu de blats i llegums no s'hauria de permetre que fos vinya sola. No obstant, s'ha de tenir en compte, que en alguns indrets les gelades tardanes maten molts anys les vinyes; i com

el fret mata molt mes en mig dels sembrats que no en vinya sola, d'aquí nasqué la plantació dels bancals o tires. Demés, heu de saber que alguns amos foren els primers partidaris de fer-ne tot vinya, i fins es donaren casos que els pagesos procuraren amagar les conseqüencieis de que el fret fes més mal a la vinya en les vores de sembrat que en vinya sola, per a que l'amo no els obligués a plantar-ho tot i fer-ne vinya sola.

Contestant la vostra tercera lletra us haig de dir que em sap greu veure'm obligat de demostrar en públic, com així ho faré un altre dia publicant dades, que el contracte d'aparceria d'avui no es just.

Passant un xic per sobre dels vostres raonaments, només us diré, que si l'amo en altre temps podia viure amb els pactes d'aparceria de cinc o de sis una, venent el vi a un preu molt inferior al que es ven avui, també podrien viure. ¿No deieu en la lletra segona, que l'haver l'amo minvat les parts de l'arrabacer ho havia fet quan el vi anava car, per considerar que l'arrabacer guanyava més que l'amo? Doncs, perquè dieu en la darrera lletra que les raons venen de que l'amo vol guanyar-se la vida i l'arrabacer també? Si l'amo venent el vi a cinc duros, no es pot guanyar la vida, com se la podrà guanyar l'arrabacer? Això que dieu de deu a dotze duros la carga de vi, no es pot desitjar de cap manera, perquè no son preus de justicia. Jo entenc que l'amo que vol viure com Deu mana, donant les terres bones del quart per amunt i venent el vi a sis o set duros carga es pot ben viure, com també pot viure l'aparcer. Ara bé, si l'amo i l'aparcer volen viure donant-se als platxeris de la vida, mai es guanyarà prou i serà el mateix que es vengui el vi a deu com a vint duros, que sempre seran pobres i serà mes aguda la lluita social d'avui.

Si l'amo veiés en la persona del pobre el seu germà, el pobre veuria en la persona del ric, el seu protector, el seu pare, i no crec equivocar-me, dient que mentre l'amo no tracti d'ofegar els odis dels pobres tractant-los amb amor, no s'acabaran les lluites socials. Ja poden fer lleis els Governs que totes seran desobeides i trepitjades. S'ha desobeit i trepitjat la llei i no hi ha remei, perquè el pecat va unit a la penitència. L'unic camí, l'unic remei, l'unica llei que pot portar la pau al mon, es la llei de l'amor. Amor a Deu, i al proxim: aquesta és la solució del problema social. PERE ROS VENDRELL.

President del Sindicat Agricol d'Orda l

L'afer del Marroc

Sembla cosa certa i admesa per tothom que la causa fonamental de la desfeta de la Comandància de Melilla ha estat la corrupció. S'ha dit gràficament que a Melilla hi desembocava la cloaca política d'Espanya... El cert es que a Melilla i fora de Melilla, el joc, l'alcohol, les dones i la blasfemia ocasionaven estralls de tota mena. ¡La blasfemia!

Encara s'en queixen ara alguns periòdics del regnat de la blasfemia al Marroc, i fa pocs dies que es recriminava amargament als oficials que la permitien.

Nosaltres no ho volem creure. Es monstruós, es inconcebible, que qui viu amb constant perill de mort desafia a Deu blasfemant el seu sant nom. ¡No ho volem creure!

Però ens tenim que sotmetre a una dolorosa realitat, si això fos cert, tota protesta fora legítima i feble, per dura i forta que fos.

L'altre dia un general de renom conjurava al Govern, des de la tribuna parlamentaria, perque prohibís el joc al territori del nostre protectorat, i atribuia al joc gran part de l'espantosa desfeta que tantes mils vides i tants milions ens costen.

Demanem al Govern que posi remei a totes aquestes coses doloroses que ens fan poc favor.

J.

Acció Catòlica i Acció Social

El representant del Papa a Espanya, Monsenyor Tedeschini, a la solemnial colocació de graus i inauguració de Curs acadèmic del Seminari Pontifici de Comilles, ha pronunciat un gran discurs dedicat a la acció catòlica-social principalment.

D'aquesta oració acadèmica, que té caràcter fonamentalment orientador, cal recollir la nota que fa més per casa, vulgarment parlant.

I és aquesta:

Sense confondre les dos accions, pot i deu afirmar-se que l'acció verament social ha de ésser, verament catòlica, baix la direcció de l'Esglesia, i que el còdic social per excel-lencia és el sant Evangeli.

Sempre, mercés a Déu, ho hem cregut així i hem obrat conforme an aquests principis.

L'enlluernament de l'or

Ja sé que la gent del poble no m'estima gaire, pensava el senyor Marfull, però tinc la caixa plena d'or. El senyor Marfull no viu sinó per amuntegar diner. Es un avar. Es un home sense cor. Ha passat la juventut fent negocis il·licits i escanynat els pobres. Quan tenia vint-i-cinc anys, la seva mare volia donar-li per muller una donzella honesta i assenyada, que havia quedat orfe, i ell va escusar-se dient que estava molt enfeinat i no tenia temps per estimar. Però no veus, li deia la mare, que jo em moriré aviat i et quedaràs sol al mon!

Em quedaré amb els diners, li responia el fill, mirant-se-la fit a fit. No hi ha millor compayia que tenir una caixa curulla d'or.

Ah! fill meu, hi ha coses a la vida que no es compren amb diner. No sabeu, mare, que el diner es una clau meravellosa que obra totes les portes? Però els cors no s'obren sinó amb l'amor, l'amistat i l'afecte. Els cors! Els cors! repetia En Marfull, amb una rialle burleta als llavis. Que en voleu que en faci jo dels cors!

Ara En Marfull ja té el cap blanc. Es un pobre vell odiat i escarnit. Viu sol perque tem que li prenguin els diners. Quant surt de casa tanca la porta amb dos panys i no s'allunya gaire per tal de poder vigilar-la. La gent se'l mira amb repugnancia i despreci. Els nois quan el veuen passar li diuen: On aneu garsa? Que en feu dels diners que teniu enterrats?...

A la nit tanca la porta i no l'obra encara que un assedegat li demani una mica d'aigua. Abans de col'gar-se obra la caixa i contempla embadalit els diners. Oh! que soc ric, exclama. En la foscor de la nit li sembla destriar el brill d'uns ulls escrutadors i tremola de por. No me'ls pendreu, no, els diners! Son meus! Si volguessiu pendre-me'ls em defensaria amb les dents i les ungles. Quan el vent udola i fa trontollar les finestres com si una ma forta les colpegés, s'alça esverat del llit, encen el llum, i va veure si la caixa segueix intacta.

Quan les tenebres son vençudes i triomfa la llum, desclou la finestra de la cambra i esguarda amb indiferencia la blavor del cel. Els camps verdegen inundats de llum; les muntanyes es lleven el martell de boira i brillen sota del sol que embelleix totes les coses i els ocells xisclegen amb un gran frissament d'ales. L'avar és insensible a l'amor i a la bellesa i roman impassible davant aquest espectacle. Hi ha gent que s'entussiasma davant d'un paisatge, pensa l'avar. A mi no m'interessen aquestes petiteses. Ara veig la terra amarada de llum i em seria el mateix veure-la embolcallada de tenebres. Al poble hi ha un rector vellet que voldria ablanir el cor de l'avar. Oh! si jo pogués obrir els ulls d'aquest pobre home que no viu sinó per amuntegar or. Un dia s'atreví tustar la porta de l'avar. Aquest abans d'obrir va treure el cap per la finestrella que dona al carrer i en veure el rector va preguntar-li: quin sant us porta a la meva casa. Si veniu a demanar-me diners per les vostres obres, perdereu el temps.

No temeu, respongué el rector; no us he demanat mai diners ni penso demanar-vos-en. Perderà el temps l'home assedegat que demani aigua a una font estroncada, veritat, senyor Marfull? Obriu que vui parlar-vos. No temeu, torno a repetir-vos.

La porta s'obrí i va apareixer l'avar una mica recelós i amb veu escardalenca li va dir: Entreu, entreu, senyor rector si és que veniu en só de pau.

Ja fa molt de temps que volia parlar-vos. Em fa pena que un home ric com vos, visqui tan miserablement. Que en treieu de tenir tant de diner si viviu com un pobre! Quan vos moriu, els vostres parents, malversarant els diners en quatre dies. Ja està bé que tingueu un reconet per la vellesa, però si no fossiu esclau del diner podriau afavorir els pobres que no en tenen.

—Qué dieu, ara! Us penseu que jo he arreconat els diners per a llançar-los?

—No vui pas que els llanceu. Fer bé al proïsme no és llançar els diners, sinó sembrar a la terra per recollir els fruits al cel. Quan Nostre Senyor us pregunti qué heu fet de les vostres riqueses, li direu que les teniau tancades dintre d'una caixa, deixant morir de fam els pobres! Oh! senyor Marfull, com us avergonyireu d'haver estat avar i miserable! Na vareu voler pendre per muller la donzella honesta que us estimava, i ara us trobeu sol i abandonat. El vostre egoisme us ha fet dissortat. Potser ara tindriau fills i filles que us embellirien la vida i us farien feliç. Si fossiu generós tothom us estimaria. Un somrís i una mirada plena d'afecte valen més que tot el vostre or.

Agafant-lo per un braç l'acompanyà a la finestra i li va dir: digueu-me de qué serveix aquella aigua estancada? Es corrompuda i plena de llot. En canvi mireu aquella que llisca remorosa de la muntanya teixint

randes d'escuma, com fecunda els camps i fa verdejar els arbres! Aquella aigua que corre lliure és la vida i la que veieu estancada és la mort. No us agradaria que el vostre diner fos com l'aigua que davalla de les altures i s'esten enllà dels camps fent germinar les llavors en les entranyes de la terra? Perquè no responeu? no vui sermonejar-vos més. Mediteu les meves paraules i tornaré a veureus un altre dia.

—Com volgueu, va dir l'avar, però em sembla que no em deixaré convencer.

Passaren uns dies. L'avar sentia una mica de penediment. Una nit passant davant del cementiri li semblà veure la seva mare que plorava. Quina visió més estranya, pensà l'avar! Arribà a casa i es trobá sol com mai s'havia trobat. La visió que havia tingut li feu evocar la seva joventut i va compendre per primera vegada que havia perdut el temps. Apagà el llum i s'adormí. Aquella nit somnià amb el cor il·lusionat com si tingués divuit anys. La donzella que havia d'ésser la seva muller, se li va apareixer amb una túnica molt resplandent. Tenia els ulls clars i transparent com un cel de matinada i una cabellera daurada com un raig de sol. Somrigué amb una gran dolcesa i s'esvaí com lleu fumerola. Després va veure dos infants que li allargaven la ma. S'hi acostà i els infants varen somriure. Anava caminant amb un infant a cada costat i els arbres florien i s'esbatanaven les flors. Del cel davallava una llum molt pura. Quan l'avar es desvetllà el sol ja brillava intensament en la blavor del cel. Obrí de bat a bat la finestra de la seva cambra i trobà que la terra era bella.

El rector tal com havia promés anà a visitar-lo. Com hem passat la nit, preguntà el rector accentuant més la seva proverbial amabilitat.

—Molt bé. Qué desitgeu de mí?

—Preguntar-vos si heu meditat les meves paraules.

—Les he meditades.

—I qué penseu fer?

—No sé qué dir-vos. Hi ha dintre meu una lluita molt gran. Voldria seguir els vostres consells, però no puc. Es molt difícil ablanir el meu cor.

—Així reconeixeu que tinc raó?

—Sí; teniu raó, però no puc lliurar-me de aquesta passió que m'ha esclavitzat tota la vida.

—Perquè no voleu. Si teniu bona voluntat triomfareu.

—I qué podria fer per aconseguir que la gent m'estimés?

—Obrar bé. Els diners sobrers els heu de esmerçar en obres bones. Socorreu els pobres i allargueu la ma als desgraciats. Vos mateix visiteu les families necessitades i socorreu-les. Sabeu que podriau fer per l'engrandiment del poble? Una gran escola. La que tenim és vella i pobre. Podriau també contribuir al sosteniment de la premsa catòlica que tan mancada està de protecció.

Sigui, doncs, si així ho voleu, esclamà l'avar amb una mica de rècança.

La gent del poble no sabia avenir-se de la sobtada transformació del senyor Marfull. Visitava les families pobres i les socorria. Al cap d'un quant temps s'inaugurà una gran escola i es celebraren, amb aquest motiu, grans festes. Un dia el senyor Marfull sentí una gran cridoria i s'abocà a la finestra. Eren els infants de la nova escola que anaven a visitar el seu protector. El senyor Marfull, els va rebre amb un gran afecte. Un dels infants li oferí un ram de flors i li va dir un vers ampulós que havia escrit per aquest acte un jove intel·lectual del poble. Mercés, mercés, deia el senyor Marfull, jo us agraeixo molt aquesta finesa.

Al cap de pocs dies va correr la nova que el senyor Marfull estava malalt. El senyor rector no es movia del capsal del llit. Ja sé que estic molt greu, però, creieu-me, moro tranquil. No em penedeixo d'haver obrat bé. A la nit va rebre els auxilis espirituals amb un gran fervor. Passà tota la nit desvariejant. A l'endemà quan es conegué el seu estat es varen sospendre les classes i un estol de nois va anar a visitar-lo. El senyor rector els col·locà al voltant del llit i els hi digué: aquest és el vostre protector. Agenolleu-se i preguem a Nostre Senyor per a que li obri les portes del cel. Digueren en veu baixa un Pare-nostre i en acabar l'ànima del senyor Marfull, de l'avar penedit, havia ja emprés el camí de l'eternitat.

CIVERA.

Hi han Sindicats catòlics-agraris que van en decadència.
¿Per què? Perque els seus directors no han llegit l'obra del P. Chalbaud
Sindicatos y Cajas Rurales
Compreu-la i llegiu-la. — De venta a ACCIÓ POPULAR. — Preu: 8 pessetes

GENEROSITAT

—No te por que el facin anar a la guerra, Ernestet?

—Per ara, no.

—Jo li prometo que si vosté hi va organitzaré una tòmbola, una funció de teatre, una *corrida de toros* i una festa sportiva.

—Oh! si es aixi, senyoreta, ja puc viure tranquil.

Esguardant el mon

Alemanya

La reeducació dels obrers sense treball

El ministre del Treball ha declarat que malgrat existir un gran nombre d'obrers declarats en vaga forçosa, hi ha alguns oficis que travessen una crisi per manca d'obrers.

El dit ministre ha recordat que existeixen disposicions legals per educar els obrers que vaguen. La preparació es farà en els mateixos tallers, car considera que els ensenyaments donats a les escoles no tenen tanta eficàcia.

Argentina

Projecte de llei sobre el pagament dels salaris.

El Senat ha aprovat, després de introduir-hi algunes esmenes, un projecte de llei sobre el pagament dels salaris que havia ja estat aprovat per la Cambra de Diputats.

Aquest projecte estableix que tots els salaris dels treballadors manuals i dels empleats han d'ésser fets efectius exclusivament en moneda nacional. Els treballadors no manuals poden ésser pagats amb xecs, si així ho desitgen.

Estats-Units

Noves lleis a favor dels infants

L'American Child, orgue del National Child Labor Committee, dona compte de les noves lleis que s'han posat en vigor favorables als infants. Aquestes son molt importants. S'han reduit les hores de treball i s'ha prohibit que els infants treballin de nit. La instrucció ha estat declarada obligatòria. S'ha reglamentat el comerç dels venedors ambulants, evitant així que siguin explotades les criatures.

Canadà

L'augment dels salaris

Els representants de les organitzacions obreres agrícoles han conferenciat amb els directors de les associacions patronals, per tal de fixar l'augment de salaris. Com que a cada estació el treball es diferent i en certes èpoques de l'any es més intens, han pres l'acord despres de llargues discussions, de fixar el salaris segons les circumstàncies.

Australia

Els obrers sindicats

A Queensland, un dels departements de l'Australia que té per capital Brisbane, es dona preferència en totes les indústries als obrers sindicats.

Entre l'Australian Workers Union i la Hume Piping Company of Australia Ltd., s'ha pres un acord en aquest sentit. Una de les clausules diu: «El patró que contracti un obrer s'haurà d'assegurar si pertany al sindicat dels treballadors australians (Australian Workers Union) o en cas contrari fer-li fer la promesa de ser-ne membre. No obstant, en cas de vaga, el patró podrà, després d'haver-ho comunicat al sindicat, demanar al tribunal l'abolició d'aquesta clausula.

Africa del Sud

L'instrucció professional

M. Horne, director de l'instrucció professional i tècnica del Tranvaal, està convençut de que la vaga forçosa es deu generalment a la incapacitat dels obrers. L'obrer inculte no pot competir amb els obrers que han estat degudament preparats ni li es tan facil trobar feina perquè no ha fet un aprenentatge especial. Per això cal, diu Horne, fundar escoles professionals, tecniques, científiques, metodicament i practicament organitzades i donar a tots els joves la possibilitat de fer un aprenentatge seriós. El Transvaal posseeix tres escoles oficials d'oficis. Els joves obrers poden apendre diversos oficis. El 72 per 100 dels alumnes sortits d'aquelles escoles han trobat treball adequat a les seves aptituds.

El teatre per a infants

Els espectacles públics tenen una gran importancia. Trobariem molta gent que mai han fullejat un llibre, però que se saben de memoria moltes obres teatrals. Si els homes recorden amb delectansa, les paraules dites per un actor, ja podeu suposar el mal que fan quan son tendencioses o declaradament dolentes. El mal augmenta quan l'obra es representa davant d'un públic d'infants. Per això, cal tenir molt compte en escollir les obres. L'ideal seria que es representessin obres escrites expressament per a infants. Em direu que en un teatre de Barcelona, se hi donen aquesta mena d'espectacles. Certa-

ment, però us haig de confesar amb franquesa, que no les trobo ben orientades. Es molt difícil escriure obres per a infants. Si s'acceptés la col·laboració de bons escriptors, crec que s'arribaria a produir bones obres. Però, ara trist és confesar-ho, i no volem ferir a ningú amb les nostres paraules, hi ha un escriptor que exerceix un monopoli que considerem perniciós. Ja sabem que no poden dir-se les coses clares perque la gent es molesta de seguida, però creiem necessari fer aquestes observacions amb tota llealtat i noblesa.

No creiem que sigui gaire convenient, omplir de cabories el cap dels infants, parlant-los-hi de pastores enamorades i de princeses de trena rossa i ulls blaus i de princeps i de reis que es casen amb la filla d'un moliner. Hem de fer nois sans i forts. El sentimentalisme morbós de moltes comedies el considerem altament perjudicial per la formació dels infants. ¡Com voleu formar la seva intel·ligencia parlant-los-hi de porqueiroles romàntiques i de pastorets beneitons que no diuen sinó nicieses? Un dels defectes cabdals que trobem en les obres que avui es representen, és la vulgaritat i la poca consistencia literaria. Tinc la convicció que les obres per a infant han d'estar bellament escrites, car del contrari, produeixen un efecte contraproduent.

Les vulgaritats podran fer riure, però fan un gran mal. Un poeta seria el més indicat per a escriure aquesta mena d'obres, però un poeta que fos a la vegada pedagog. Ja està bé fer viure els infants en el mon dels somnis, però il·luminats sempre per la llum de la raó. Si no ho fem així convertirem els nois en maniàtics i neurastènics.

A tots els pobles del món procuren posar a les mans dels infants els libres més delicats i exquisits. Quin perfum no tenen els contes dels germans Grimm i les contalles meravelloses de Andersen! Es així com s'escriu i no fent xistos vulgars i fent suspirar pastores. En Benavente té obres per a infants que son una meravella. Les nostres, pobretes, son tan mansoies que no resisteixen un anàlisi sever.

I és que l'escriuen gent que no saben fer volar l'esperit. Tenim el defecte de plantar botiga i quan l'hem plantada, no permetem que ningú ens tregui de casa. Cada escriptor, cada músic, cada intel·lectual, té la seva especialitat. Posa muralles al seu camp i ferma ben bé la porta perquè ningú hi entri. I així van les coses. Som incorregibles. I que direm dels empresaris que anuncien la representació de rondalles meravelloses i els comparses porten vestits de llustrina i sabres de cartró?

Procurem esmenar aquests defectes. Mirem que els pobres infants no son pas responsables de les nostres febleses. No està bé que els fem servir d'escambell per enlairarnos. Si volem que es delectin i es formin amb les nostres produccions, escrivim obres ben belles, ben perfumades, posant-hi tota la nostra ànima per a que els infants aprenguin a pensar i a estimar la bellesa; i si no ho sabem fer, deixem el pas lliure, per a que ho facin els que tinguin més aptituts que nosaltres.

Joan MIRAMBELL.

Tingueu pietat dels pobres nois!

Els cabarets van infectant la ciutat. Son nombrosos els cafes concert on s'hi canta i s'hi balla com si la gent hagués perdut l'enteniment. Potser molts creuràn que l'existència d'aquests cataus infectes dona bon tò a la ciutat i l'*europeitza*. Com hi ha món aquesta es una civilització que no l'envengem pas. Volem obrir les finestres de cara Europa, per a que pugui penetrar-hi la llum que irradien els pobles cultes, però no volem pos recollir les zutzures. Ja sé que molta gent dirà que som uns pobres reaccionaris, però que voleu fer-hi; així varem naixer i així volem morir. La brutícia no ens ha agradat mai encara que vagi revestida amb el mantell de la civilització.

El mes sensible es que perverteixi els pobres nois. Els homes ja tenen prou coneixement per saber escollir el camí del bé o el camí del mal, però i els nois! No us fa llàstima veure aquestes pobres criatures vestides ridiculament amb una llureia plena de botons i un casquet de mico? No sentiu compassió per aquests pobres grums que tenen ja més malícia que un vell fembrer? Es trist i llastimós que se serveixin dels infants per les necessitats d'aquests establiments immundes. Porten cartes, rams de flors, i estan assabentats de tots els embolics de la casa. Si vosaltres voleu embrutir-vos, respecteu almenys els infants. Es indecorós que els nois hagin de presenciar certs espectacles i hagin de respirar l'aire mefític dels cabarets. Que en fareu d'aquests pobres nois acostumats a veure jugar, a sentir converses obs-

cenes, a presenciar actes repugnants que empetiteixen l'home? Cal que es posi remei a aquest mal que revesteix una gran gravetat. Si es necessari que hi hagin sales per a que s'hi reuneixin els bruts; si la societat creu que mereixen respecte aquesta mena de negocis immundes; si les autoritats no poden fer res per a que l'home deixi de rabejar-se dintre del llot llefiscós de les passions, almenys que uns i altres tinguin pietat dels pobres nois i no vulguin fer-los víctima de llurs concupiscències.

Treieu-lo-s'hi les polaines i la llureia de botons i feu-los anar a l'escola amb un davantal ben polit i els llibres sota el braç. No exploteu els pobres nois. Penseu, pares que permeteu que el vostre fill us porti una soldada producte del joc i del vici, que sou responsables dels mals que li puguin pervenir. Certament que tots els homes ens hem de guanyar la vida sotmetent-nos a la llei dura del treball, però mai hem de pastar amb deshonor el nostre pa de cada dia.

J. C.

D'ací i d'allà

Aquests dies s'ha celebrat una cacera a Santa Creu de Mudela a la qual han assistit regies persones i el Comte de Romanones, que es tota una altra persona.

Els entesos en qüestions polítiques diuen que tal volta d'aquesta feta en surti la crisi perque *hay precedentes*.

Res que aviat allò de l'auca de «El mundo al revés» que ens embadalia de petits arribarà a ser una realitat.

Va de caza con misterio
pensando en el ministerio.
De político sienta plaza
sólo por ver si algo caza.

El tercer vers ens ha sortit una mica llarg, però consti que de la llargada no en tenim nosaltres la culpa; és que hi entra la paraula *político*.

* * *

Certament que ho estem de destarotats en tots els ordres de la vida. Fins en els espectacles.

L'altre dia anem, acompanyats d'un amic de fora, al cinema i ens engegaren una pel·lícula completament cubista: Les cases de cap pervall, el sol amb nas i ulls i fent ganyotes, el mar als nubols... un espectacle *santboiesc*

El nostre pobre amic, que no està fet a coses de ciutat, veient la serietat i interès de la resta del gros públic, ens va preguntar tot tímidament:—Vols dir que no he begut massa aquest vespre? sigue'm franc!

* * *

Els tribunals de Londres han condemnat un diari comunista al pagament de 2,000 lliures esterlines en concepte de danys i perjudicis al diputat Thomas per un article i caricatures infamants contra aquest acusant-lo d'haver estroncat la vaga general inicida amb la de minaires.

Aquí a Espanya, mai que un diari ha denunciat un *meneur* de masses d'haver cobrat pessetes per afollir una vaga, l'han condemnat. No sabem si per desidia dels tribunals de justicia o per que sempre ha resultat veritat.

* * *

Al Senat han parlat els generals de l'afer marroquí, i com es general en aquest debat, en general no han dit més que generalitats.

* * *

Fa poc temps que es va fer a Madrid una reforma complicada en el servei de correus i ara resulta que de les catorze estafetes que es van crear solament en funcionen sis.

En honor a la sinceritat hauriem de posar sobre la porta de cada una d'elles el següent rètol: «*Està feta*, però no funciona».

* * *

Nosaltres reclamavem un sindicalista internat a França i per menaces dels socialistes d'aquest pais no ens l'envien, però l'han internat a Bèlgica.

Ara el deurem demanar a Bèlgica i com que també hi han socialistes tampoc ens el lliuraran i deuran *exportar* a altra banda.

Aquest nou procediment diplomàtic ens va molt bé, perquè finalment anirà a raure a Russia i d'allà el reberem certificat i amb nota de «fràgil».

* * *

Saben allò de la reglamentació farmacèutica a Madrid? Puix ara veuran. Tot un senyor diputat va anar un vespre en dos o tres establiments terapèutics que estaven de torn i rès... no hi havia ningú.

I es perque diuen que hi ha vaga de malalts.

* * *

Un dia es van barallar En Besteiro i en Cierva al Congrés, es van dir quatre coses groixudes i el president va dir que no constaven en acta, i tots contents.

Però els diaris ho porten.

NOTICIARI

El Sant Pare Benet XV ha fet una nova crida per tal de socorrer als nens dels pobles del'Europa Central que altra volta estan en gran majoria condemnats al raquitisme i a la mort per manca d'aliments.

Es molt de desitjar que la veu del Pontifex, arborat de la caritat de Crist, sigui ben acollida per tot el mon i amb la deguda eficàcia.

— La Confederació Agrícola Unió de Viticultors de Catalunya, ha dirigit informe a la Comissió del Senat, dictaminadora del projecte de llei presentat pel ministre del Treball, establint el règim de reparació dels accidents del treball en l'agricultura.

Partint de l'acceptació dels principis bàsics del projecte, es formulen documentades observacions, fonamentant-les en el règim de d'antecedents amb la moderna legislació estrangera.

— La Comissió Mixta del treball en el comerç ha convocat els patrons i dependents del grup cinquè (Ram d'Alimentació), per a l'elecció total del Comitè Paritari de dit grup, el qual s'haurà de compondre de nou vocals patrons i nou vocals dependents i d'igual nombre de vocals suplents de cada classe.

Igualment convocà els patrons i dependents del grup segon i quart per a la celebració d'eleccions parcials per a cobrir les vacants existents.

La Comissió Mixta, disposada a mantenir fermament els seus acords, avisa al comerç en general que seran multades amb rigor les infraccions que es cometin contra l'horari que regeix actualment.

— El projecte municipal de cases barates espera, per passar a vies de fet, que's fassi legalment viable la consignació de vint milions de pessetes que te determinada l'Ajuntament.

— Contra la mortalitat infantil ha donat una conferencia al Institut Agrícol Català de Sant Isidro En Bonaventura Bassegoda.

Felicità a la benemèrita *Lliga contra la Mortalitat Infantil*, i va fer-li present, després d'analitzar les estadístiques d'aquesta mortalitat (que son desconortadores), que també cal treballar per la salud espiritual dels infantets, tant o més en perill que la salud del cos.

Fou justament aplaudit.

— La Federació de Sindicats Agrícols del Camp de Tarragona es reuní el proppassat diumenge a dita ciutat, baix la presidencia honoraria de l'Eminentíssim Cardenal Arquebisbe, aprovant el balanç i procedint al nomenament de la Junta directiva i del Consell.

Es tractaren els assumptes de convocatoria amb perfecta harmonia i bona voluntat per part de tots els representants.

La Conferencia de l'il-lustre religiós agustinià P. Gracià Martínez, director de la revista *España y América* i gran coneixedor i admirador de la literatura catalana, fou també remarcable.

El tema de la conferencia era molt interessant: *Matrimoni, amor lliure i divorci*. El P. Gracià Martínez desentrotllà aquest tema amb suma eloqüència i amenitat. Feu una síntesi interessantíssima del contingut del tema a través de les civilitzacions i un himne fervent a la indissolubilitat del matrimoni i l'excel-lencia insuperable de la familia cristiana.

Fou igualment aplaudit i felicitat.

— A Gallarta (Bilbao) hi hagué un Congrés d'obrers miners en el que els delegats comunistes, representants de uns 5.000 obrers, varen expulsar del Congrés als delegats socialistes, que'n representaven més de 11.000.

Amb l'agravant de que'ls vencedors acordareen *retirar* de Bilbao els capitals de les Cooperatives socialistes i, per fi de festa, els obsequiaren amb uns quans trets, que'n feriren alguns.

¡Bons deixebles han tret els socialistes a tot arreu!

— En les eleccions a la Dieta del Estat de Hesse (Alemanya), els socialistes han sofert una baixa de cent mil vots. També han registrat baixes considerables a les eleccions provincials de Bèlgica, de les quals els elements conservadors (catòlics en sa immensa majoria) han sortit victoriosos.

Hom veu com persisteix la devallada del socialisme.

— Convocat per la Mancomunitat de Catalunya hi haurà a Prat de Llobregat, el pròxim dia 18, un Concurs per a la millora d'aviram i cunills, a les nou en punt del matí.

Promet esser interessant.

— Per R. O. s'ha disposat que per a la constitució de les Juntes locals d'ensenyament primari es tingui en compte el nombre d'habitants de dret del Consell i que els sindicats agrícoles de cada consell sols tenen dret al nomenament d'un vocal en la Junta local d'ensenyament que els representarà a tots.

GRAN CERERIA

ESPECIALIDAD en cirios, blandones, hachas, candelas y todo lo concerniente al ramo de cerería, elaborado con toda perfección al peso, forma y gusto de cada país en CERAS PURAS DE ABEJAS para el CULTO CATOLICO, y con buenas mezclas de varias clases y precios. «Sin humo, olor ni carbón.»

BLANQUEO DE CERAS en gran escala, puras sin mezcla.

CERAS AMARILLAS de todas procedencias. Cerecina, Perafina, Estearina, etc.etc.

FABRICA de BUJIAS Esteáricas y transparentes, blancas y colores de todas clases y varios precios. Cirios y blandones esteáricos de todas dimensiones.

Casa fundada en 1858. Expediciones a todos los puntos de la Península y Ultramar.
12 MEDALLAS DE 1.ª y 2.ª CLASE

Princesa, 40 ANTONIO SALA Barcelona
Teléfono, 428. A.
Se remiten notas de precios, y catálogos, gratis.

CATALUNYA SOCIAL **SURT ELS DISSABTES**

Un any. . . . . 8 ptes.
Sis mesos . . . 4 »
Cada número . . 15 cèntims.

ANUNCIS A PREUS ECONÓMICS

CONSULTORIO CLÍNICO
DEL
DR. R. JORDÁ MASIP

Tratamiento moderno de las enfermedades génito-urinarios y cirugia
Condiciones especiales para trabajadores.

HORAS DE VISITA: DE 7 A 9, TARDE.
BOQUERIA, 27 pral. 2.ª
Entrada : ALSINA, 3.

SERVICIOS DE LA COMPAÑIA TRASATLÁNTICA

Línea de Cuba Méjico.—Servicio mensual saliendo de Bilbao el 17, de Santander el 19, de Gijón el 20 y de Coruña el 21, para Habana y Veracruz. Salidas de Veracruz el 16 y de Habana el 20 de cada mes, para Coruña, Gijón y Santander.

Línea de Buenos Aires.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 4, de Málaga el 5 y de Cádiz el 7, para Santa Cruz de Tenerife, Montevideo y Buenos Aires; emprendiendo el viaje de regreso desde Buenos Aires el día 2 y de Montevideo el 3.

Línea de New-York, Cuba, Méjico.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 25, de Valencia el 26, de Málaga el 28 y de Cádiz el 30, para New-York, Habana y Veracruz. Regreso de Veracruz el 27 y de la Habana el 30 de cada mes con escala en New-York.

Línea de Venezuela-Colombia.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 10, el 11 de Valencia, el 13 de Málaga, y de Cádiz el 16 de cada mes, para Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico y Habana. Salidas de Colón el 12 para Sabanilla, Curasao, Puerto Cabello, La Guayra, Puerto Rico, Canarias, Cádiz y Barcelona.

Línea de Fernando Póo.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 2, de Valencia el 3, de Alicane el 4, de Cádiz el 7, para Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma y puertos de la costa occidental de Africa. Regreso de Fernando Póo el 2, haciendo las escalas de Canarias y de la Península, indicadas en el viaje de ida.

Regreso de Fernando Póo el 2, haciendo las escalas de Canarias y de la Península, indicadas en el viaje de ida.

Línea Brasil-Plata.—Saliendo de Bilbao, Santander, Gijón, Coruña y Vigo para Río Janeiro, Montevideo y Buenos Aires, emprendiendo el viaje de regreso desde Buenos Aires para Montevideo, Sanos, Río Janeiro, Canarias, Vigo, Coruña, Gijón, Santander y Bilbao.

Además de los indicados servicios, la Compañía Trasatlántica tiene establecidos los especiales de los puertos del Mediterráneo a New-York, puertos Cantábrico a New-York y la Línea de Barcelona a Filipinas, cuyas salidas no son fijas y se anunciarán oportunamente en cada viaje.

Estos vapores admiten carga en las condiciones más favorables y pasajeros, a quienes la Compañía da alojamiento muy cómodo y trato esmerado, como ha acreditado en su dilatado servicio. Todos los vapores tienen telegrafía sin hilos. También se admite carga y se expiden pasajes para todos los puertos del mundo, servidos por líneas regulares.

Academia Cots

FUNDADA EN 1879.—**C. ARCHS, 7, pral.**
(Travesía de plazas Santa Ana y Nueva)

CENTRO DE ENSEÑANZA, ESENCIALMENTE PRÁCTICA, DE COMERCIO

Reforma de letra, Ortografía, Correspondencia comercial, Documentación, Prácticas de escritorio, *Mecanografía*.—Cálculo mercantil y Teneduría de libros por partida doble, aplicados a toda clase de empresas inclusas la *Banca y Bolsa* —El Título de Tenedor de libros, previos exámenes por péritos y profesores mercantiles. *Clases especiales para señoritas*.—Practical of School Languages (Lenguas vivas) por profesores extranjeros y por método*s* modernos puramente prácticos.—Taquigrafía.—Geografía comercial. Lenguáfonos.

fd

304(05)(46.71) Cat

BIBLIOTECA DE LA ACCIO POPULAR

LLIBRES

Tratado elemental de Sociología cristiana, per el reverent Dr. D. Josep M. Llovera. Quarta edició reformada. Ptes. 7, en rústega; 9 en tela.

Sindicatos y Cajas rurales, per el R. P. Lluis Chalbaud, S. J. Quarta edició. Ptes. 8

Régimen legal de las Asociaciones en España, per el Dr. D. Josep M. Boix. Ptes. 4.

Problemas sociales de actualidad, per el Dr. D. Severí Aznar. Ptes. 4.

Las casas baratas, per D. Josep M. Puyol. Ptes. 3.

El museo Juan de Bloch y el movimiento pacifista, per D. Pere Sangro i Ros de Olano. Ptes. 3.

Manual de estudios sociales, per el R. P. Rutten. (Agotat).

La mutualidad escolar, per el R. P. Lizardi, S. J. Ptes. 0'50.

Semana social de España. Quint curs celebrat a Barcelona. Un tomo de 700 planes, ptes. 8.

Almanaque ilustrado de «El Social». Anys 1911, (agotat), 1912 (agotat), 1913, 1914, 1915, 1916, 1917 i 1918. Ptes. una l'exemplar.

Anuario Social de España. Any I, 1915-1916, pessetes 5.

Anuario Social de España. Any II, 1916-1917. Pessetes 5.

FULLETS

Encíclica Rerum Novarum de S. S. Lleó XIII. Un exemplar, 0'10 ptes.; 25 exemplars, 2 ptes.; 50 exemplars, ptes. 3; 100 exemplars, ptes. 5.

El peligro del laicismo y los deberes de los católicos, per l'Emm. i Rdm. Cardenal Guisasola, Arquebisbe de Toledo. Un exemplar, ptes. 0'20; 50 exemplars, ptes. 8; 100 exemplars, ptes. 15.

Justicia y caridad en la organización cristiana del Trabajo, per lEmm. i Rdm. Cardenal Guisasola, Arquebisbe de Toledo. Un exemplar, pessetes, 0'10; 100 exemplars, ptes. 9.

Sobre los estudios sociales. Alocució del Nunci de Sa Santitat en Espanya, Monsenyor Ragonessi. Un exemplar, ptes. 0'20; 50 exemplars, ptes. 8; 100 exemplars, ptes. 15.

El Dr. Torras y Bages, Obispo de Vich y la Acción Social Popular. Un exemplar, ptes. 0'20; 50 exemplars, ptes. 8; 100 exemplars, ptes. 15.

La ciencia en la Acción, per el Dr. D. Josep M. Llovera. Ptes. 0'50.

Deberes sociales de la mujer en las cuestiones obreras, per el Rnt. P. Gabriel Palau, S. J. Ptes. 0'50.

Deberes del momento presente, per l'Exm. i Il-lm. Dr. D. Enric Reig, Bisbe de Barcelona. Un exemplar. ptes. 0'05; 100 exemplars, ptes. 3; 1000 exemplars, ptes. 25.

Acción social del Sacerdote, per el Rnt. P. Gabriel Palau, S. J. Un exemplar, ptes. 0'20.

A los jóvenes. El deber de la Acción, per Monssenyor Baunard, ptes. 0'15.

La educación por la acción, per el Rvnt. P. Rius Amado, S. J. Ptes. 0'20.

Los grupos selectos per Pau Normand d'Authon. Ptes. 0'50.

Las ligas de Compradores, per el Dr. Max Turmann. Ptes. 0'15.

La organización sindical, per E. Vossen. Ptes. 0'20.

¿Qué se puede hacer por el pueblo? Ptes. 0'15.

Sindicato de empleados de Comercio y de la Industria de París, per Modest H. Villaescusa. Ptes. 0'15.

Un apóstol de las uniones profesionales, per Modest H. Villaescusa. Ptes. 0'15.

¡Tú serás Rey!. per Darío. Ptes. 0'50.

El nuevo censo electoral social. Registro de Asociaciones profesionales y entidades económico-sociales. Ptes. 0'20.

Elección de vocales de representación social en las juntas de Reformas sociales. Ptes. 0'20.

¿Ladrones los socialistas? Qüestió discutida per C. A. revolucionari social. Un exemplar pessetes 0'10; 50 exemplars, ptes. 4'50; 100 exemtes 8; 1000 exemplars ptes. 75.

La redención obrera proposada per E. H. del C., propagandista avançat. Un exemplar ptes. 0'10; 50 exemplars, ptes. 4'50; 100 exemplars, pesseptes. 8; 1000 exemplars, ptes. 75.

¿Habrá siempre clases sociales? Un exemplar, pestes. 0'10; 50 exemplars, ptes. 4'50; 100 exemplars, plars, ptes. 8; 1000 exemplars, 75.

El partido Obrero segons C. Alvarez. Un exemplar, ptes. 0'10; 50 exemplars, ptes. 4'50; 100 exemplars, ptes. 8; 1000 exemplars, ptes. 75.

Lecturas sociales:—«Entre costureras», ptes 0'05; «La enseñanza técnica», ptes. 0'05.—«Lecturas», ptes. 0'05.—«Del lujo», ptes. 0'05.—«Habitaciones obreras», ptes. 0'05.

El pan nuestro... Orientaciones obreras. Gratis per a tots els socis cooperatius de l'Acció Popular.

Models d'Estatuts i Reglaments per a obres socials.

Fulles, Himnes, Cartells, etz., etz.

De venta a ACCIÓ POPULAR, Baix de Sant Pere, 5

Imp. La Hormiga de Oro "Calle Nueva de S. Francisco, 17, Barcelona

FRANQUEO CONCERTADO